

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Pardubice

Inspekční zpráva

Mateřská škola Cerekvice nad Loučnou

Cerekvice nad Loučnou 188, 569 53 Cerekvice nad Loučnou

Identifikátor školy: 600 099 610

Termín konání orientační inspekce: 21. – 22. května 2001

Čj.	104 163/01-1164
Signatura	oj4au112

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Cerekvice nad Loučnou (MŠ) je dvoutřídní, bez právní subjektivity. Pro děti předškolního věku zajišťuje celodenní péči. Ve školním roce 2000/2001 je k docházce zapsáno 35 dětí ve věku od 3 do 6,5 let, není integrováno žádné dítě se zdravotním postižením. Do základní školy odchází 18 dětí. Uspořádání tříd v MŠ je heterogenní, s převládajícím počtem mladších dětí v jedné třídě („Sluníčka“) a starších dětí ve druhé třídě („Kamarádi“). Do MŠ docházejí děti z Cerekvice a z okolních obcí – Bučina, Javorník u Vysokého Mýta, Horky, Újezdec, Řídký a od dubna 2001 po zrušení vlastní MŠ i z Hrušové.

Součástí mateřské školy je školní jídelna.

Poslední inspekce ve škole byla provedena 9. prosince 1996. Cílem bylo posoudit podmínky vzdělávací činnosti školy a provedena byla kontrola dodržování obecně závazných právních předpisů. Hodnocení bylo velmi dobré, nedostatky byly shledány v evidenci a počtu dětí v MŠ.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

System plánování vzdělávací činnosti pro učitelky je vyznačen v „Koncepci práce MŠ“. Úkoly a obsah čerpají z Časově tematických plánů vydaných v návaznosti na dosud platný Program výchovné práce pro jesle a MŠ čj. 33 483/83-201 a jsou sestavovány převážně do týdenních tematických bloků (témat). Téma je vždy společné pro obě třídy. Rozsah poznatků a úkoly v jednotlivých výchovných složkách jsou však diferencovány podle věku, individuálních schopností a dovedností dětí. Tematické celky mají logickou a motivační návaznost, jdou zasazeny do širšího situačního kontextu. Týdenní příprava je podrobná, pečlivě promyšlená, činnosti jsou rozvrženy do jednotlivých dnů. Žádná výchovná složka není ve vzdělávacím procesu opomíjena, převážně probíhají v jednom integrovaném celku se zastoupením 2 – 4 výchov. Nabídka činností je bohatá, mají převážně charakter řízených činností, čímž se zužuje časový prostor pro spontánní hru.

Hodnocení plánování a přípravy vzdělávací činnosti je velmi dobré.

Podmínky vzdělávací činnosti

Hospitace vzdělávací činnosti v dopoledním programu byla provedena ve třídě „Sluníček“ u ředitelky školy (dále jen učitelka).

Budova MŠ byla postavena jako účelové předškolní zařízení. Vstup je suterénem, kde je umístěna šatna dětí, školní kuchyň, jídelna pro děti a skladové prostory. Třídy jsou umístěny ve dvou podlažích nad sebou. Uspořádání místností je shodné. Třídy jsou velké, prosluněné, v části, kde jsou stolečky a slouží jako pracovna, jsou do oken umístěny žaluzie. Ložnice k odpolednímu odpočinku je využívána pouze ve třídě „Sluníček“, u starších dětí („Kamarádů“) je z důvodu poklesu počtu dětí zařízena jako tělocvična. Herny jsou vkusně a účelně vybaveny, sestavy nábytku prostor částečně rozčleňují. Pro děti je vytvořeno dostatečné množství hrových koutků a zákoutí. Sortiment hraček je bohatý, jsou udržovány v dobrém technickém stavu a uloženy tak, že vytvářejí denní nabídku a děti k nim mají volný přístup. Zastoupeny jsou hračky různých velikostí, z různých druhů materiálů i z hlediska jejich využití. Škola má zásobu rozmanitých materiálů k realizaci výtvarné a pracovní výchovy (druhy, barvy, velikosti papíru, látky, plsti apod.). K pohotovému využití jsou částečně umístěny ve třídách, centrálně v kabinetě. Škola je dobře vybavena tělovýchovným nářadím, rozmanitým náčiním a kvalitní audio technikou. Absentuje však melodický nástroj. Pokud jej

chtějí učitelky využít v hudební výchově, využívají vlastní. Základní vybavení a zařízení je původní z doby zřízení MŠ, především v suterénu bylo obnoveno při likvidování následků dvou povodní. Dříve efektivně promyšlené zařízení z hlediska stavebního například školní jídelny se muselo podřítit praktičnosti. Podlahová krytina, která tlumila rezonance v jídelně, byla nahrazena keramickými obklady a tím se zvýšila hlučnost místnosti. Děti zde však pobývají pouze nezbytně nutnou dobu.

Celé prostředí mateřské školy včetně chodeb a širokého schodiště je vkusně a esteticky vyzdobeno k aktuálně probíhajícímu ročnímu období a tématu. Na výzdobě se podílejí především děti, ale i učitelky, které ji dovedou vkusně naaranžovat, doplňují ji o pěkné suché vazby květin a texty moudrých lidí. Vše je zvýrazněno čistotou a pořádkem. Procházka školou vyvolává v přítomných příjemný pocit, rodiče se mohou těšit z úspěchů svých dětí.

Uspořádání dne – denní režim vyhovuje psychohygienickým zásadám. Respektovány jsou intervaly mezi jídly, doba pobytu venku se v teplém období prodlužuje, odpolední odpočinek je diferencován podle potřeb dětí. Pitný režim mají děti k dispozici ve třídách, ale návyk jeho využívání není u dětí zcela vytvořen. Výška stolečků neodpovídá fyziologickému vzrůstu starších dětí, je nižší. V průběhu dne převažovaly řízené činnosti nad spontánními. Tuto skutečnost částečně vyvažovalo to, že se děti mohly volně pohybovat v prostoru třídy i sociálního zařízení, se skupinou dětí byla mimo ranní cvičení zařazena pohybová chvilka. Rovněž při pobytu venku děti převážně plnily úkoly učitelky, byť byly pro ně lákavé a s radostí se jich zúčastňovaly.

V mateřské škole jsou vytvořeny velmi dobré materiální podmínky. Hodnocení psychohygienických podmínek je rovněž velmi dobré.

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Řízené činnosti byly velmi dobře připravené. Děti měly možnost si vybrat z bohaté nabídky. Postupně po příchodu do třídy se zapojovaly nejprve do jedné činnosti (vykreslování obrázku Ferdy Mravence, rozstřížení na části a složení zpět). Postupně s přibývajícím počtem se děti rozdělovaly do skupinek, učitelka využívala jejich zájmu a vhodnou a lákavou motivací dovedla činnost navodit (hra s pexesem, vytváření pavoučí sítě, závody s beruškou – navíjení šňůrky, pohybové ztvárnění písně). Všechny činnosti byly pestré, děti v nich prokázaly manipulační dovednosti, procvičovaly si pozornost, paměť a orientaci. Vše bylo motivačně propojené, dobře organizačně zvládnuté. Učitelka byla s dětmi v neustálém kontaktu jak slovním, tak nepřímým sledovala jejich počínání, jednání. Děti se do činností zapojovaly s chutí, především starší prokázaly velmi pěkné společenské chování – dodržování pravidel hry, počkat až jeden domluví, dovedly se hezky oslovovat jmény. Celý dopolední program probíhal v klidu. Učitelka vytvářela dostatek mluvních situací, vhodně kladenými otázkami rozvíjela slovní zásobu dětí, schopnost se správně vyjádřit, formulovat myšlenku. Nenásilně a zcela přirozeně si prověřovala dosud získané poznatky (hovor nad obrázkovou knihou hmyzu, umísťování obrázků hmyzu na připravenou pavučinu). Učitelka využívala metod tvořivé dramatiky, dovedla reagovat na potřeby dětí i vzniklé situace (sledování mravence lupou) a pro činnost je zaujmout. Výkony dětí hodnotila pochvalou a povzbuzením v jejich průběhu, předškoláky i odměnou (hvězdičkou), oceňovala pečlivost a vytrvalost. Rovněž byly děti vedeny k vlastnímu sebehodnocení (cestičky z kamínků k mraveništi). Úkoly byly diferencované podle věku a schopností dětí. V režimových momentech (svačina, hygiena) děti prokázaly samostatnost, starší bez vyzvání pomáhaly mladším. Hygienické a sebeobslužné dovednosti zvládaly bez problémů.

Hry jako takové (s hračkami) vůbec neprobíhaly, neboť nabídka rozmanitých a zajímavých činností dětí velmi zaujala. Spontánní a přirozené potřeby dětí se projevovaly v citové

náklonnosti k učitelce i ve vlastním uspokojení (pomazlit se, přitulit se, chytit kolem krku). Děti se v prostředí třídy a s učitelkou cítily bezpečně. Její jednání bylo přívětivé, dovedla je vyslechnout. Při činnostech nebyly děti omezovány prostorem, mohly se v něm volně a pohodlně pohybovat. K dalšímu pohybovému vyžití došlo částečně při realizaci ranního cvičení a pobytu venku. Přestože děti převážně plnily pokyny učitelky, byly zařazeny různé hry a volná chůze po bezpečné cestě, neměly možnost se více spontánně projevit. Přesto z reakcí dětí byla zřetelná radost, samy svou zvědavostí vyžadovaly blízkou přítomnost a pozornost učitelky, odpovědi na otázky.

Z výtvarných prací, grafomotorického projevu dětí a výsledků v pracovních litech je zcela zřetelná velmi dobrá úroveň jejich technických i znalostních dovedností.

Hodnocení kvality vzdělávání

Hodnocení organizace, využitých forem a metod vzdělávací činnosti byla v řízených činnostech vynikající, ve spontánních činnostech velmi dobrá.

Vhodná motivace a způsoby hodnocení kladně přispívaly k utváření osobnosti dětí. Hodnocení je vynikající.

Hodnocení interakce a komunikace v řízených a spontánních činnostech je vynikající.

Vzhledem k tomu, že do průběhu vzdělávací činnosti bylo zařazeno množství činností, byl vytvořen menší prostor pro spontánní činnost a možnost učit se hrát si. Celkové hodnocení je velmi dobré.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Předložena byla „Koncepce práce MŠ“, její časový rozsah není stanoven. Obsah má převážně obecný charakter a popisuje pojetí současné předškolní výchovy. Rovněž stanovené cíle a úkoly nejsou konkretizovány na podmínky mateřské školy, jen v části plánování výchovné práce je nastíněn systém plánování a přípravy vzdělávací činnosti učitelky MŠ. Pracovní plán na školní rok 2000/2001 obsahuje pouze statistické údaje z oblasti organizační a personálního zajištění MŠ. Přílohou je „Dodatek ze závěrů šk. r. 1999/2000 pro rok 2000/2001“, ve kterém jsou vytyčeny úkoly vyplývající z dílčích hodnocení jednotlivých tříd, a to zaměřit se na individuální přístupy k jednotlivým dětem a diagnostikování. Úkoly nejsou do pracovního plánu zapracovány, nejsou stanoveny prostředky realizace k dosažení vytyčených úkolů. Další přílohou je podrobně zpracovaný plán logopedické praxe vypracovaný logopedickou asistentkou (jedna z učitelky MŠ). Oba dokumenty (koncepce a pracovní plán) z hlediska svého zpracování jak v oblasti vzdělávací, tak pro řízení školy neposkytují dostatek promyšlených informací a cíleně vedených postupů.

Vzhledem k tomu, že došlo v průběhu školního roku ke změně ve vedení školy a nový plán bude vypracován na základě zhodnocení a analýzy činnosti školy k září 2001, nebyla tato oblast hodnocena.

Organizování

Na základě výsledků vyhlášeného konkurzního řízení byla nová ředitelka do funkce jmenována od 1. ledna 2001. Stávající dvě pedagogické pracovnice – učitelky pracují v MŠ na zkrácené úvazky (30 a 23,5 hod. přímé výchovné práce týdně), jedna z nich absolvovala

kurz logopedické asistentky, druhé je vystavena pracovní smlouva na dobu určitou do 30. června 2001. K dalším personálním změnám došlo u obou provozních pracovníků, a to k 1. únoru 2001. Pracovní náplně, rozdělení pracovních činností a kompetencí za svěřené úseky pro všechny pracovníce zůstaly stejné. Vnitřní řád pro zaměstnance byl vypracován k 1. září 1998 a povinnosti v něm stanovené odpovídají současným podmínkám a požadavkům školy. V provozu MŠ jsou v dopoledním programu dvě třídy, na odpoledne se děti spojují. Rozdělení úvazků přímé výchovné práce pedagogických pracovníků od 1. ledna 2001 je provedeno efektivně. Třikrát v týdnu je před pobytem venku zajišťována logopedická péče pro děti s nesprávnou výslovností.

Evidence dětí obsahuje potřebné náležitosti. Shledané nedostatky při poslední inspekci byly odstraněny. Děti jsou do MŠ zařazeny na základě přihlášky a vydaného rozhodnutí, evidenční listy obsahují potřebné údaje. Povinná dokumentace je přehledně a pečlivě uspořádaná, umožňuje snadnou orientaci. Plně je zajištěna ochrana osobních dat.

Kvalitně je zpracován a vytvořen informační systém směrem k rodičům. V celém areálu budovy mateřské školy jsou prezentovány práce dětí a informace o právě probíhajícím vzdělávacím programu. Důležité informace v písemné podobě (Vnitřní řád pro rodiče, pokyny, vyhlášky OÚ, jídelníček, zprávy z odborných časopisů a literatury apod.) jsou umístovány na stálém a nepřehlédnutelném místě (šatna dětí, vstupní chodba). Rodičům je umožněn vstup do tříd, podílet se na činnosti školy. Jsou v denním úzkém kontaktu s učitelkami.

Rovněž pedagogické pracovníce spolu vzájemně spolupracují, bezprostředně po jejich obdržení si předávají zkušenosti, poznatky, nápady, cílevědomě zlepšují kvalitu vzdělávací práce, což se projevilo v pečlivé přípravě a úrovni dosažených výsledků. Realizované pedagogické a provozní porady (od nástupu ředitelky byly uskutečněny dvě) pak řešily převážně organizační záležitosti spojené s realizací slavností a akcí školy.

Mateřská škola věnuje značnou pozornost tomu, aby pobyt dětí v předškolním zařízení byl pro děti pestrý a zajímavý. Ve svém programu nadále aktivně spolupracuje s místní základní školou. Společně připravují výstavky výtvarných prací, návštěvy v 1. třídě, netradiční zápis (Mravenčková dráha), zúčastňují se divadelních představení (např. „Hrátky se slovíčky“ divadla z Olomouce). Sama MŠ obohacuje svůj program pro děti různými slavnostmi, besídkami, pořádá karneval, rej čarodějnic, přijala pozvání SPgŠ Litomyšl na divadelní představení v rámci Majálesu, zajišťuje pro děti předplavecký výcvik atd. Na všechny tyto činnosti jsou zváni rodiče, rodinní příslušníci i zástupci obce. Akce jsou dokumentovány na fotografiích, s průvodním slovem jsou uspořádány do ročních kronik a jsou dobrou tradicí mateřské školy a prezentací její činnosti.

MŠ má rozvinutou velmi dobrou spolupráci se svým zřizovatelem, který jí podle svých možností vychází vstříc. Mimo jiné byl vyřešen dlouholetý problém se školní zahradou, jejíž rozloha byla neúměrná potřebám a využití MŠ a navíc její údržba byla velmi náročná. Dnes má škola školní zahradu upravenou a dostatečně vybavenou.

Hodnocení organizování je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Celý pedagogický kolektiv MŠ svým odpovědným přístupem, vstřícností a ochotou spolupracovat, vzdělávat se a tím, že učitelky berou svoje poslání naplno, vytváří pozitivní a tvůrčí atmosféru ve škole. Učitelská knihovna je bohatě vybavena odbornou literaturou, nechybí řada nových publikací z nakladatelství Portál a RAABE k novému pojetí předškolní výchovy. Ze strany vedení školy je vytvářen prostor k sebevzdělávání, k účasti na seminářích pořádaných Službou škole Svitavy a Pedagogickým centrem Pardubice. Výběr seminářů

je kvalitní (namátkou - Jurkovič – Učíme se psát s písničkou, Doc. Rýdl – Alternativní myšlení, Komunikativní dovednosti, tvořivá dramatika atd.). Rovněž provozní pracovníci jsou zainteresováni na celkové příjemné atmosféře ve škole, úpravě prostředí, čistotě, pestrých sestavách jídelniček. Vzájemnými kooperativními vztahy vytvářejí podmínky pro spokojenost dětí i dospělých. Nejen ředitelka, ale i všechny pracovníce dovedou ocenit, co je pěkné, kriticky zaujmou stanovisko, co je třeba řešit. Stanová kritéria k odměňování a pro přiznání výše osobního příplatku jsou všem známa. Zhrnují kvalitu vzdělávací práce a plnění povinností, ale i podíl na vytváření dobrého jména školy.

Hodnocení vedení a motivování je vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrola v oblasti pedagogické je v současné době zaměřena především na vedení dokumentace tříd, přípravu pomůcek na vzdělávací činnost. Stanovování úkolů a obsahů tématických bloků (témat) je prováděno společně, denně probíhají diskuse o využitých metodách a výsledcích práce dětí. Hospitace jako takové nejsou prováděny. Ředitelka sleduje úroveň práce školy, využití moderních metod a forem práce průběžně a po následně plánované vytvořené analýze jistěných skutečností ke konci školního roku bude pro další období vytyčen směr rozvoje MŠ.

Kontrola provozu školy je pečlivě zaznamenávána. Případné zjištěné nedostatky jsou neprodleně odstraňovány.

Hodnocení je velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkové hodnocení kvality řízení je velmi dobré. Přestože je ředitelka ve funkci krátce, dovede se v problematice řízení MŠ dobře orientovat, zvládla organizaci provozu, sleduje kvalitu vzdělávacího procesu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu Svitavy o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 986/95-00 s účinností od 18. března 1996
2. Informační výpis ze dne 1. Zář 1998, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 1998
3. Evidence dětí (příhlášky, rozhodnutí o přijetí, evidenční listy, seznamy dětí)
4. Pověření rodičů k odvádění dětí z MŠ
5. Výkaz MŠMT o MŠ k 30. září 2000
6. Koncepce práce MŠ
7. Pracovní plán Mateřské školy Cerekvice nad Loučnou na šk. r. 2000/2001
8. Plán logopedické péče na šk. r. 2000/2001
9. Týdenní příprava učitelky (třída „Sluníčka“)
10. Přehled výchovné práce třídy „Sluníčka“
11. Diagnostika dětí
12. Vnitřní řád mateřské školy pro rodiče
13. Denní režim (pro zimní a letní období)

14. Personální dokumentace (pracovní smlouvy, pracovní náplně)
15. Vnitřní řád pro zaměstnance MŠ
16. Rozdělení odpovědností za svěřené úseky
17. Rozpis pracovní doby učitelek
18. Kritéria k hodnocení a k odměňování
19. Zápisy z pedagogických a provozních porad
20. Zápisy z hospitací (do 31. prosince 2000)

ZÁVĚR

Mateřská škola zajišťuje kvalitní předškolní výchovu.

Celkové hodnocení úrovně vzdělávací činnosti a řízení školy dle zjištěných skutečností je velmi dobré. Příkladná je spolupráce všech učitelek především při zkvalitňování pedagogické práce a vedení vzdělávacího procesu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Pechancová

Marcela Pechancová v. r.

Ve Svitavách dne 25. května 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. května 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Zdenka Olivová

Zdenka Olivová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Svitavy – referát školství	2001-06-21	104 197/01
Zřizovatel: OÚ Cerekvice nad Louč.	2001-06-21	104 196/01

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2001-06-01	104 182/01	Stanovisko ŘŠ ke zjištěným skutečnostem